

25 APR. 2002

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

II. volebné obdobie

Číslo: 964/2002

1548

Návrh

skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky

na vydanie

zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a menia a dopĺňajú sa niektoré ďalšie zákony

Predkladajú:

František	Šebej	v. r.
Ján	Langoš	v. r.
Ján	Budaj	v. r.
Peter	Tatár	v. r.
Peter	Osuský	v. r.

Návrh na uznesenie:

Národná rada Slovenskej republiky
s c h v a ľ u j e
návrh skupiny poslancov Národnej rady
Slovenskej republiky na vydanie zákona,
ktorým sa mení a dopĺňa zákon
č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení
neskorších predpisov a menia a dopĺňajú sa
niektoré ďalšie zákony

Bratislava apríl 2002

Návrh

Z á k o n
z.....2002,

ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a menia a dopĺňajú sa niektoré ďalšie zákony

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 12 ods. 4 znie:

„(4) Rokovania obecného zastupiteľstva sú zásadne verejné. Vyhlásiť rokovanie obecného zastupiteľstva za neverejné možno iba vtedy, ak sa prerokávajú veci, ktoré majú byť predmetom utajovania v štátnom záujme.“

Čl. II.

Zákon č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 11 ods. 7 znie:

„(7) Rokovania zastupiteľstva sú zásadne verejné. Vyhlásiť rokovanie zastupiteľstva za neverejné možno iba vtedy, ak sa prerokávajú veci, ktoré majú byť predmetom utajovania v štátnom záujme.“

Čl. III.

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. septembra 2002.

Dôvodová správa

Všeobecná časť

Obnovenie samosprávneho princípu obcí a miest bolo jednou z prvých a najzásadnejších vecí, ku ktorým došlo po páde totalitného režimu v roku 1989. Vtedajšia Slovenská národná rada prijala už v roku 1990 liberálny a moderný zákon o obecnom zriadení, zákon, ktorý je s určitými zmenami platný dodnes. Jedným zo základných výstavbových princípov tohto právneho predpisu je princíp maximálnej otvorenosti. Podľa neho kľúčovou formou participácie na samospráve a zároveň realizácie ústavného práva na informácie je možnosť obyvateľov obce i kohokoľvek **d'alsieho zúčastniť sa zasadnutí** obecného zastupiteľstva a prípadne na nich aj vystúpiť.

V súlade s týmto princípom bolo aj pôvodné znenie § 12 ods. 4 zákona o obecnom zriadení, ktoré od roku 1990 až do 1. januára 2002 stanovovalo, že rokovania zastupiteľstva sú zásadne verejné a vyhlásiť ich za neverejné možno iba vtedy, ak sa prerokávajú veci, ktoré majú byť „*predmetom utajovania v štátnom záujme*“. Vyše 11 rokov sa teda za **jediný** legitímny cieľ obmedzenia práva na informácie o činnosti samosprávy považoval **štátny záujem**, teda štátne a služobné tajomstvo. Takáto úprava možnosti rozhodnúť o konaní neverejného zasadnutia obecného zastupiteľstva bola plne v súlade s čl. 26 ods. 4 Ústavy SR, upravujúcim predpoklady obmedzenia práva na informácie a bola tiež štandardná v porovnaní s relevantnou legislatívou susedných štátov či krajín Európskej Únie.

Veľká novela zákona o obecnom zriadení (zákon č. 453/2001 Z. z.), ktorá bola prijatá 2. októbra 2001 a účinnosť nadobudla 1. januára 2002, však ustúpila od striktnej aplikácie princípu maximálnej otvorenosti a možnosť utajiť rokovanie obecného zastupiteľstva **enormne rozšírila**. Podľa § 12 ods. 4 druhá veta platného znenia zákona o obecnom zriadení obecné zastupiteľstvo vyhlási rokovanie za neverejné, ak „*predmetom rokovania sú informácie alebo veci chránené podľa osobitných zákonov*“, pričom za takéto osobitné zákony sa v odvolávke pod čiarou v demonštratívnom výpočte považujú právne predpisy upravujúce okrem štátneho a služobného tajomstva (utajovanej skutočnosti) napr. **aj obchodné tajomstvo, bankové tajomstvo, daňové tajomstvo či osobné údaje**.

Takáto formulácia § 12 ods. 4 zákona je však vo vnútornom rozpore s viacerými ustanoveniami zákona o slobodnom prístupe k informáciám a s veľkou pravdepodobnosťou je aj protiústavná, pretože obmedzuje prístup k informáciám nad rámec nevyhnutnosti v demokratickej spoločnosti a jednoznačne nenapĺňa ani jeden z legitímnych cieľov limitácie práva slobodne vyhl'adávať, prijímať a rozširovať informácie. Toľko dôvodov na obmedzenie prístupu verejnosti nepozná dokonca ani zákon o rokovacom poriadku parlamentu. Navyše, prax posledných mesiacov ukazuje, že nová dikcia § 12 ods. 4 zákona o obecnom zriadení je **zneužitelná**. Viaceré samosprávy majú totiž tendenciu v súlade s týmto ustanovením utajovať rokovania obecného zastupiteľstva, resp. jeho časti napr. s poukázaním na ochranu obchodného tajomstva či osobných údajov i vtedy, keď prerokávajú odpredaje obecného majetku, zvyšovanie odmien a náhrad preukázaných výdavkov poslancov, zvyšovanie platu hlavného kontrolóra, riaditeľov príspevkových a rozpočtových organizácií obce a radu ďalších údajov. Pri všetkých týchto prípadoch však pritom ide o informácie týkajúce sa nakladania s obecnými financiami, resp. inými verejnými prostriedkami a teda verejný záujem a právo verejnosti mať prístup k takýmto informáciám je nespochybniteľné.

Na základe vyššie uvedeného sa preto navrhuje návrat k pôvodnej dikcii § 12 ods. 4 z rokov 1990- 2001, ktorá bola vyhovujúca, nespôsobovala žiadne aplikačné problémy a nevytvárala priestor pre zneužívanie a protiústavné obmedzovanie práva na informácie. Za účelom zosúladenia podmienok účasti verejnosti na zasadnutí obecného zastupiteľstva s postupom aplikovaným pri zasadnutiach zastupiteľstiev novovytvorených vyšších územných celkov, navrhuje sa zakomponovať identickú dikciu aj do príslušných ustanovení zákona o samosprávnych krajoch.

Navrhovaná úprava je v súlade s Ústavou SR a nemá žiadny vplyv na štátny rozpočet SR.

Osobitná časť

K Čl. I bod 1

Navrhuje sa návrat k pôvodnému zneniu § 12 ods. 4 zákona, podľa ktorého vyhlásiť rokovanie zastupiteľstva za neverejné možno iba vtedy, ak sa prerokujú veci, ktoré majú byť predmetom utajovania v štátnom záujme.

K Čl. II bod 1

Navrhuje sa, aby prístup verejnosti na zasadnutia zastupiteľstva vyššieho územného celku bolo možné obmedziť iba vtedy, ak sa prerokujú veci, ktoré majú byť predmetom utajovania v štátnom záujme.

K Čl. III

Účinnosť zákona sa navrhuje od 1. septembra 2002.

**Doložka zlučiteľnosti
návrhu zákona s právom Európskej Únie**

1. Navrhovateľ zákona: skupina poslancov Národnej rady Slovenskej republiky
2. Názov návrhu zákona: zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov
3. V práve Európskej únie nie je problematika zákona upravená.
4. Návrh zákona svojou problematikou nepatrí medzi prioritné oblasti aproximácie práva, uvedené v čl. 70 Európskej dohody o pridružení a svojou problematikou nepatrí ani medzi priority odporúčané v Bielej knihe.
5. Charakteristika právnych noriem Európskej Únie, ktorými je upravená problematika návrhu zákona: neupravená
6. Vyjadrenie stupňa kompatibility s právnou úpravou Európskej Únie: --

**Ministerstvo financií SR
Odbor štátneho rozpočtu**

**Národná rada
Slovenskej republiky**

Bratislava 25.4.2002

Vec:

Stanovisko odboru štátneho rozpočtu k rozpočtovým dôsledkom návrhu skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a menia a dopĺňajú sa niektoré ďalšie zákony / predkladá p. poslanec František Šebec/

V "Dôvodovej správe" predloženého návrhu sa konštatuje, že " Navrhovaná úprava je v súlade s Ústavou SR a nemá žiadny vplyv na štátny rozpočet SR".

Odbor štátneho rozpočtu sa s uvedeným konštatovaním stotožňuje. Z hľadiska vecného zamerania návrhu by však bolo opodstatnené definovať prípadný rozpočtový dôsledok na rozpočty miest a obcí, resp. VÚC.

Odbor štátneho rozpočtu sa v tejto etape pripomienkovania nevyjadruje k legislatívnej a obsahovej stránke predloženého návrhu.

Ing. Miloš Nosál, CSc.
riaditeľ odboru štátneho rozpočtu